

Epes

Pawre kot Epes kãm Jejus kôt hkwỳjê hwỳr kagà nẽ mẽn

Pawre na pre kagàja nhĩpêx. Jejus nhỹ hã hkrajê jahkre o pa xwỳnhjê hõ na pre. Jakamã na pre krĩ pê Epes kãm Kris kwỳjê hwỳr hipêx nẽ kumẽ. Epes nhõ xwỳnhjaja Ijaew kêt xwỳnh na pre mẽ. Nhũm pre ra Pawre ma mẽ hwỳr mõ nẽ mẽ kãm Tĩrtũm kapêr jarênh o ri mẽ hkôt pa nhũm mẽ hkwỳjaja kuma nẽ Jejus kôt amnhĩ xunhwỳ.

Na pre hte Pawre ma krĩ piitã hkôt ri Tĩrtũm kapêr jarênh o ri mẽ hkôt pa. Hãmri nhũm mẽ hkwỳjaja Jejus ã unê nẽ krĩ pê Rõm wỳr kumẽ nẽ kamã haxà nhũm arĩ hkrĩ ho hkrĩ. Nom amarĩ hkrĩ hkêt nẽ. Na pre hte mẽ kot hwỳr mrar xwỳnhjê mã Tĩrtũm kapêr jarẽ. Nẽ krĩ hkwỳ hkôt Jejus kôt hkwỳjê mã kagà nhĩpêx nẽ mẽ hwỳr kurẽ. Jakamã na pre Epes kamã hkwỳjê hwỳr kagàja nhĩpêx nẽ mẽ hwỳr kumẽ.

Nẽ kagàja kamã hprĩ hã mẽ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã mẽ kãm karõ. Ra mẽ kot hkôt amnhĩ xunhwỳr jakamã te mẽ htipxi nẽ ri mẽ pa xwỳnh kot amnhĩ nhĩpêx pyræk o amnhĩ nhĩpêx o pa hã mẽ kãm hã karõ. Nẽ jar pika hkôt te mẽ kêp Kris nhĩ pyrà nẽ pa hã mẽ harẽ. ã na pre Pawre mẽ kãm mêmoj jarẽ nẽ hã kagà anẽ nẽ mẽ kãm:

¹ Pa Epes kãm Kris kôt ixkwỳjaja. Xà mẽ amex na ka mẽ apa? E ot pa mẽ awỳr kagà nhĩpêx nẽ kumẽ.

Ixpê Pawre na pa hipêx nê mẽ awÿr kumê. Ixpê Jejus Kris nhÿ hã mẽ ahkre ho mẽ ixpa xwÿnh na pa. Tÿrtÿm kãm hprãm xà hkôt. Tã pa ã mẽ awÿr kagà nhÿpêx nê mẽ awÿr mênh anê. Mẽ apê Tÿrtÿm krajê hwÿr. Na ka xep htem Jejus Kris kôt amnhÿ nhÿpêx mex o ri apa. Âm hãmri na ka htem ã amnhÿ nhÿpêx anê.

² E kê Mẽpahpãm Tÿrtÿm mẽ Pahihti Jejus Kris wa mẽ ato mex nê mẽmoj to mẽ akutã nojarêr rãhã ho pa. Ka mẽ wa ÿ hã axãmnhÿx ajamakêtkati nê akÿnh pê tanhmã amnhÿ nhÿpêx to ho ri apa.

Tÿrtÿm kot mẽ pakukamã amnhÿm mẽ parênh ã harênh

Rômãn 8.28-30; Wam Korÿt 1.21-22; Wam Tesarôn 1.4; Sikÿn Tesarôn 2.13; Wam Pêtre 1.2

³ Na hte mẽ panhõ Pahihti Jejus Kris nhÿpêxã Tÿrtÿmja mẽ pahto mex rãhã ho pa. Mẽ pahpê Kra Kris kwÿ hã mẽ pahpumunh kôt tanhmã mẽ pahto mex to ho pa. Ra wa Karõja mẽ pahkarõ mã gjêx jakamã te ra mẽ pahte kaxkwa kamã wa kuri mẽ pamex nê mẽ papa pyræk. Tã ra mẽ pahte jar pika ja kamã paxãmnhÿx pajamakêtkati mẽ pamex nê ri papa jakamã kwa kêr pu mẽ amnhÿm âm mex o mex ã harênh rãhã nê.

⁴⁻⁵ Amnepê mã kormã mẽmoj kêr ri na pre Tÿrtÿm mẽ pakukamã amnhÿm mẽ parê. Kris kukwak ri amnhÿm mẽ parê. Tã mẽmo kaxyw na pre ã mẽ pakukamã mẽ parênh anê? âm mẽ pahte kapêr kôt pix mã amnhÿ nhÿpêx o ri papa kaxyw. Jao tãm kot amnhÿ nhÿpêx pyrã nê noo mã tãm amnhÿ nhÿpêx o ri papa. Kãm mẽ pajapê jakamã na pre mẽ pakukamã tanhmã hamaxpêr to nê hamaxpêr o:

—Nà Ixkra Jejus Kris koja nhÿrmã ma mẽ hwÿr wrÿ nẽ mẽ nê ty. Tã mẽ kot mẽ nê htyk ã harênh mar nẽ amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr xwÿnhjaja kot paj mẽ ho ixkra. Nà kot paj ã mẽ hipêx anê. Anê.

⁶ No mẽ papajaja tanhmã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx mex to hã mẽ pahpumunh kôt na pre ã mẽ pahto hkra hã mẽ pajarênh anhÿr kêt nê. ãm Kra Kris pix kukwak ri na pre ã mẽ pajarênh anê. Kãm Kra japê jakamã na hte mẽmoj to mẽ pahpê hkwy hã mẽ pakutã nojarêr rãhã ho pa. Jakamã na pu htem amnhĩ tã kãm mex o mex ã harênh o papa.

⁷⁻⁸ Na pre Krisja mẽ panê htyk o Tĩrtũm mã mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩre. Nhũm Tĩrtũm ã kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã omunh xà hkôt mẽ pahte hkôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê nê mẽ pahte amnhĩ tomnuj rênh pa. Koja aa tanhmã hã mẽ pahto hkêt nê. Pu mẽ axte amnhĩ amnhĩ tomnuj o papa hkêt nê. Hêxta waa nê. Kãm mẽ pajapê htÿx kumrêx jakamã na pre ã mẽ pahto mex rax anê. ãm mex o mex nê àhpumunh o àhpumunh.

⁹⁻¹⁰ Amnepêm na pre hamaxpêr o:

—Nà na pa ra kaxkwa ho ixkato nê kamã mẽmoj piitã ho ixkato. Nê pika ho ixkato nê kamã mẽmoj piitã ho ixkato. Tã koja nhÿrmã Ixkra Kris mẽmoj piitã ho amnhĩptàr o pa. Kaxkwa kamã nê pika piitã hkôt mẽmoj piitã ho amnhĩptà nê tapxipix inhÿ hã kêp mẽõ Pahihti. Koja ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr xà hã arĩgro kato nhũm ã amnhĩ nhĩpêx o pa anê. Nà ja na inhmã hprãm. Anê.

ã Tĩrtũm amnhĩ kukamã hamaxpêr anhÿrja kôt na pre Kris kêp mẽ panhõ Pahihti hã harê.

Tã nhÿrmã mẽ pahto amnhĩptàr kaxyw koja mẽ pakaxyw ãm. Amnepêm ri mẽ pa xwÿnhjê mã kot kormã ja ho amnhĩrĩt kêt tã ra jarãhã mẽ pamã ho amnhĩrĩt.

¹¹ Kris kukwak ri na pre amnhĩm mẽ parê. Ra kot mẽ pakukamã mẽ pahtã amnhĩ jarênh xà hkôt.

¹² Tã mẽ ixpê Ijaew kwÿ kumrêx mẽ ixte Kris kôt amnhĩ xunhwÿr jakamã koja mẽ piitã mẽ inhÿ hã Tĩrtũm mã mex o mex ã harênh o ri pa.

¹³ Nê mẽ kajaja na ka prem mẽ ixpyrà nê Tĩrtũm kapêr ma nê ajaxwÿja hkôt amnhĩ xunhwÿ. ãm hãmri na Tĩrtũm kapêrja. Tã ka prem ama nê hkôt amnhĩ xunhwÿ. Hãmri nhũm amnhĩ tã mẽ apumu nê kot inhĩpêx pyrà nê mẽ anê mẽ ate amnhĩ tomnuj piitã rênh pa nê mẽ ato hkra. Hãmri nê mẽ awÿr Karõ rê nhũm mẽ awÿr wrÿ nê mẽ akarõ mã agjê nê mẽ akamã pa ho pa. Kris kukwak ri na pre mẽ awÿr kurê. Amnepê mã na pre mẽ pakukamã hamaxpêr o:

—Koja mẽ Ixkra hkôt amnhĩ xunhwÿ pa ja hã mẽ omu nê mẽ ho ixkra nê mẽ hwÿr Ixkarõ rê. Hãmri nhũm mẽ hkarõ mã agjê nê mẽ kamã hkrĩ ho hkrĩ.

¹⁴ Anhÿr jakamã na pre mẽ pahwÿr kurê nhũm mẽ pahwÿr wrÿ nê mẽ pahwÿr agjê nê mẽ pakamã hkrĩ ho hkrĩ. Pu mẽ ja hã amnhĩ pumu nê pajamaxpêr o:

—Nà ra Tĩrtũm kot ixwÿr Karõ mênh jakamã na ixkarõ hwÿr axà nê kamã hkrĩ ho hkrĩ. Tã koja ra kot mẽ ixtã amnhĩ jarênh xà hkôt ja hã ixto mex nê. Ra kot ixto hkra kênã. Jakamã koja nhÿrmã ma amnhĩ wÿr ixto api pa kuri inhmex kumrêx nê ixpa ho ixpa. Hãmri nê kukwak ri axte tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri ixpa hkêt nê. Anê.

Jakamã koja mẽ piitã ã kot mẽ ho mex anhÿr ã amnhĩ tã kamã ama nẽ amnhĩ tã omu nẽ kãm mex o mex ã harẽnh rãhã ho pa.

Pawre kot Epes nhõ xwÿnhjê ho Tĩrtũm wÿr ã harẽnh

Pĩripõs 1.9; Korosẽ 1.9-12; Wam Tesarõn 5.23; Sikũn Tesarõn 1.11, 2.16; Eprẽw 13.20

¹⁵ Nẽ na ka xep htem amnhĩ kaxyw Kris kõt ajamaxpẽr tÿx pẽ amã Tĩrtũm krajê piitã mẽ hkĩnh o mẽ ho mex o apa. Na pa pre mẽ ajarẽnh ma nẽ ixkĩnh tÿx nẽ. ¹⁶⁻¹⁸ Nẽ xatã mẽ ato Tĩrtũm wÿr o ri ixpa nẽ mẽ ato hwÿr o:

—Pa Mẽinhĩpêxà maati Tĩrtũm. Nà amex o amex. Ka na ka pre mẽ ixwÿr mẽ inhõ Pahĩti Jejus Krisja mẽ nhũm mẽ ixwÿr wÿr nẽ hprĩ hã mẽ inhmã ate tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa hã ato amnhĩrĩt. Tã Epes kãm akrajaja na xep htem akõt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri pa. Æm hãmri na htem ã amnhĩ nhĩpêx anẽ.

—Nẽ kwa Tĩrtũm. Kê Akarõ tanhmã mẽ hkrã hto kê mẽhprĩ hã akapẽr mar tÿx rãhã ho pa. Jao ra ate mẽ ixkukamã mẽ ixtã tanhmã mẽ ixto mex to hã amnhĩ jarẽnhja kê mẽ kãm hamaxpẽr tÿx rãhã ho pa. Nẽ ate nhÿrmã mẽ ixpê akrajaja mẽ ixpiitã tanhmã mẽ ixto mex to jarẽnhja kê mẽ kãm hamaxpẽr tÿx pẽ hkĩnh rãhã ho pa ho pa.

¹⁹⁻²⁰ —Nẽ kê mẽ axàhpumunh o axàhpumunh ã ate akupÿm Akra Kris o htĩr ã apumunh mex nẽ Tĩrtũm. Na ka pre axàhpumunh xà ho akupÿm ho htĩr nẽ ma akupÿm anhõ krĩ hwÿr ho api nẽ amnhĩ nhĩhkõ hã ÿr nhũm arĩ hkrĩ ho hkrĩ. Apyrà nẽ kot mẽ ixto amnhĩptàr kaxyw. Æ axàhpumunh xà htÿx kot anhÿr. Tã kê akrajê piitã ja hã apumu nẽ

axàhpumunh tỳx o ate tanhmã mẽ ixto ajuta hto ho apa hã apumu.

Anhỹr o na pa hte mẽ ato hwỳr o ri ixpa.

²¹ Nẽ Krisja àhpumunh tỳx o mẽkarõmnuti piitã hakrenh. Nẽ hihtỳx o mẽ hakrenh jakamã krĩ nhõ xwỳnhjê mã te mẽ àhpumunh tỳx kêt pyràk o na htem htỳx ri amnhĩ nhĩpêx o pa pyràk. Nẽ Krisja hihtỳx o pika piitã hkôt pahi piitã mẽ hakrenh par kumrêx. Nẽ hihtỳx o kot pika piitã hkôt mẽmoj piitã mẽ hakrenh par. Jakamã mẽhõ koja we tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to hã kãm karõ rỳ kãm hamaxpêr gõ? Nà amrakati kumrêx. Ra kot ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr rãhã nẽ pa ho pa xwỳnh kênã. Nẽ hihtỳx o hihtỳx rãhã nẽ pa ho pa xwỳnh. Nẽ àhpumunh o àhpumunh rãhã nẽ pa ho pa xwỳnh. Nẽ hihtỳx o kot jar pika ja kôt mẽ pajakrenh par nẽ hihtỳx o Tĩrtũm nhõ krĩ kamã mẽ mẽmoj piitã hakrenh par. Tã koja mẽmoj piitã ho amnhĩptàr rãhã htĩr tũm nẽ pa ho pa.

Kris te kêp mẽ pahkrã pyràk ã harênh

Rõmãn 12.4; Wam Korĩt 12.12; Epes 4.16; Korosẽ 3.25

²² Na pre Tĩrtũmja Kra Kris nhĩhkram mẽmoj piitã haxàr pa. ỹ hã kot nhỹrmã ho amnhĩptàr o pa kaxyw. Jakamã kot mẽ pahto amnhĩptàr xwỳnh ã kêp mẽ panhõ Pahihti. Nẽ te kêp mẽ pahkrã pyràk. Nẽ mẽ papajaja te mẽ pahpê ã pyràk jakamã na pu htem hkôt ri amnhĩ nhĩpêx o papa. ²³ Na hte mẽ panhĩa mẽ pahkrã kamã mẽ pajamaxpêr xà hkôt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to. Ja pyrà nẽ na pu htem mẽ pahkrã pyràk xwỳnh Krisja kapêr ma nẽ hkôt tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to ho ri papa.

Koja mēhō ãm hkrã pix nē ĩ hkêt nē pa hãmri nē mex kêt nē. Na htem hkrã nē mããnēn ĩ nē pa nē mex nē. Ja pyrã nē na hte Kris mē pahte hkôt amnhĩ nhĩpêx o papa hã mē pahpumu nē hkĩnh nē mex nē pa. Pu mē pajaxwỳja hkôt ri amnhĩ nhĩpêx ã amnhĩ pumu nē pahkĩnh nē pamex nē papa ho papa.

2

*Tanhmã Tĩrtũm kot mē pahto hkra hto ã harēnh
Wam Korĩt 6.11; Xitre 2.11-3.7*

¹ Nē amnepê mã na pu pre htem Tĩrtũm kàx ã tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri papa. ² Nē jar mē kot amnhĩ nhĩpêx o amnhĩ nhĩpêx. Jao amnhĩ tomnuj pix o ri papa. Nē mẽkarõmnuti nhõ pahi Satanasti kapêr kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx rãhã nē. Na pre hte tanhmã mē pahkôt mē pahto ho pa. Mē pahte tanhmã amnhĩ tomnuj to kaxyw mē pamã mē pajamexpêr punuj jagjê. Pu mē amnhĩ tã omunh kêt tã ỹ hã amnhĩ tomnuj o papa. Satanastija kêp mē kot Tĩrtũm kapêr kwỳm ri amnhĩ nhĩpêx o mē pa xwỳnhjê nhõ pahihti na. Tã pu pre htem pahtỳx ri hkôt amnhĩ nhĩpêx pix o ri papa. ³ Mē pahpiitã tanhmã amnhĩ tomnuj to hprãm xà hkôt pix mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to. Nē mẽmoj punuj kukamã pajamexpêr nē ra hkôt ã amnhĩ tomnuj anē. Æ na pu prem mnĩ nhĩpêx anē nhũm Tĩrtũm ja hã mē pahpumu nhũm ja kãm mex kêt nē. Jakamã nhũm tee ri mē pakukamã hamexpêr nē hamexpêr o:

—Hêxta waa nē. Na htem ixkapêr kwỳm ri tanhmã amnhĩ tomnuj to rãhã ho pa. Æ mē kot

amnhĩ nhĩpêx anhỹr o mẽ pa xwỳnhjaja koja mẽ nhỹrmã ixri htĩr tũm nẽ mex nẽ pa ho pa hkêt nẽ. Ixkĩnhã mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnh jakamã tanhmã kot mẽ amnhĩ to nẽ ixri htĩr tũm nẽ pa ho pa? Nà mẽ kot amnhĩ tomnuj mỳrapê koja mẽ nhỹrmã ma amnhĩ xà htỳx kamã hamak tũm xàta wỳr ma hapêx pa. Nà koja mẽ anẽ. Hêxta waa nẽ. Inhmã ma hwỳr mẽ pa prãm kêt tã ra ma hwỳr mẽ pa kaxyw.

Anhỹr o hamaxpêr. ⁴⁻⁵ Nẽ amnepê m kormã mẽ pahte amnhĩ tomnuj o papata ã te mẽ pahte amnhĩ xà htỳx kamã pajamak tũm xà hwỳr pryta ã mẽ papa pyræk. Nom Tĩrtũm kãm mẽ pajapê nẽ mẽ pakamã ukaprĩ jakamã na pre mẽ pahto mex rax nẽ. Nẽ akupỹm Kris o htĩrja ri te ra mẽ pahte amnhĩ xà htỳx kamã pajamak tũm xà hwỳr pryta nê mẽ pahto ujanãr pyræk o mẽ panhĩpêx. Mẽ pakamã ukaprĩ nẽ kãm mẽ pajapê ho ã mẽ panhĩpêx anẽ. Amarĩ ã mẽ panhĩpêx anẽ nẽ mẽ panê mẽ pahte amnhĩ tomnuj rênh pa. Jakamã kot puj mẽ pahte Kra hkôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja nhỹrmã amnhĩ xà htỳx kamã mẽ hamak tũm xàta wỳr papa hkêt nẽ. ⁶ Ra Tĩrtũm akupỹm Jejus Kris o htĩr jakamã te ra Jejus kôt akupỹm mẽ pahpê hkwỳjê ho mẽ pahtĩr pyræk. Jakamã te ra ô krĩ kamã ãhkô hã mẽ pamex kumrêx nẽ pahkrĩ pyræk. ⁷ Mẽmo kaxyw na pre Tĩrtũm kãm mẽ pajapê hkôt ã mẽ pahwỳr Jejus Kris mẽnh nhũm mẽ panê htyk anẽ? Nà kãm mẽ pajapê htỳx ã mẽ pahte pahprĩ hã amnhĩ tã omunh kaxyw na pre ã mẽ pahwỳr mẽnh anẽ. Tã kot puj mẽ nhỹrmã kaxkwa kamã hwỳr pôi nhũm mẽ pamã amnhĩ jarênh o:

—E mẽ amnẽ ixpumu. Inhmã mẽ ajapê htỳx

jakamã na pa pre mẽ akamã ixukapri xaj ma mẽ awyr Ixkra Jejus Krisja mẽ nhũm amnhĩ grõnh kõt mẽ awyr wrý nẽ mẽ anê ty. Inhmã mẽ ajapê htyx jakamã na pa pre ã mẽ awyr mẽnh nhũm mẽ anê htyk anẽ. Inhmã mẽ apê ixkrajê japê xaj na pa pre ã mẽ ato mex rax anẽ.

Anhỹr o mẽ pamã kapẽr hãmri nẽ mẽ pahto mex rãhã ho pa. ⁸⁻⁹ Xà na pu prem pahpê hkra hprãm xaj amnhĩ krã hkõt mẽ papamjaja kãm tanhmã amnhĩ to mex to nẽ kãm:

—E kwa Tirtũm. Na pa ã amnhĩ to mex anẽ nẽ ã amnhĩ to mex anẽ. Jakamã kwa ja hã ixpumu nẽ ixto akra nà?

Anhỹr o na pu prem amnhĩ to kuwỳ? Nà na pu prem ã amnhĩ to hwyr anhỹr kêt nẽ. Na pu prem amnhĩ kaxyw hkõt pajamaxpẽr nẽ hkõt amnhĩ xunhwỳ nhũm ja pix ã mẽ pahpumunh kõt mẽ panê mẽ pahte amnhĩ tomnuj rê nẽ mẽ pahto hkra. Kãm mẽ pajapê nẽ mẽmoj to mẽ pakutã nojarêt rãhã ho pa jakamã na hte ã mẽ panhĩpêx mex anẽ. Jakamã na pu htem amnhĩ tã omu nẽ pajamaxpẽr o:

—Nà na xep hte Tirtũmja mẽ pahte tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho papa hã mẽ pahpumunh kõt mẽ pahto hkra hkêt nẽ. ãm mẽ pahte amnhĩ kaxyw kãm pajamaxpẽr ã mẽ pahpumunh kõt pix mã na hte mẽ pahto hkra. Anẽ.

¹⁰ Nẽ Tirtũm tapxipix na hte tanhmã mẽ pahto pu mẽ amnhĩ to mex rãhã ho papa. Nom kormã kot mẽ pahto hkra hkêt ri na pu prem ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nẽ. Tã Jejus Kris kõt amnhĩ xunhwỳ nhũm Tirtũm ja hã mẽ pahpumu nẽ mẽ pamã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx nyw jagjê pu mẽ ỹ

hã tãm amnhĩ nhĩpêx o ri papa. Amnepêm tanhmã kot mẽ pakukamã hamaxpêr to xà hkôt. No na hte tanhmã mẽ pahte amnhĩ krã hkôt amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ pahpumunh kôt mẽ pahto hkra hkêt nê.

*Tĩrtũm krajaja te kot axpên to htõ nê htõx pyræk
Karatas 3.28; Korosẽ 1.21-23*

¹¹ E mẽ apê Ijaew kêt xwýnhjaja. Na ka htem mẽ akatorxà nhõhy rũm ajapôj hãmri nê mẽ ixpê Ijaew pyrà nê amnhĩ my kwryt kà jakàr kêt nê. Jakamã na pre ixkwýjaja mẽ akurom amnhĩ jakàr ã amnhĩ to jarkrar o ri pa nê amnhĩ jarênh o:

—Ra mẽ ixte amnhĩ my kwryt kà jakàr ã mẽ ixpumunh kôt na hte Tĩrtũm mẽ ixto hkra. Tã Ijaew kêt xwýnhjaja kot mẽ ixkĩnhã amnhĩ jakàr kêt jakamã mẽ kêp hkra hkêt. Nê mãânên mẽ kêp mẽ pahkwý hkêt.

Anhỹr o mẽ ajarênh o pa. ¹² ãm hãmri na prem mẽ apê mẽ ixkwý hkêt ã mẽ ajarê. Na pa prem mẽ akurom amnhĩ my kwryt kà jakà nê mẽ akurom Kris kamã ijamak o ri ixpa. Jakamã nhũm Tĩrtũm kot mẽ ixto mex ã amnhĩ jarê pa mẽ mẽ apyrà nê tee ri amnhĩ kukamã ijamaxpêr o ri ixpa hkêt nê. Nê mẽ akurom amnhĩ kaxyw Tĩrtũm mã ijamaxpêr. Nà ãm hãmri na prem mẽ apê mẽ ixkwý hkêt ã mẽ ajarê. ¹³ Te Tĩrtũm kàx ã ri mẽ apa pyræk tã ka mẽ arĩ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nê. Jejus Kris kot mẽ panê htyk nhũm mẽ ate hkôt amnhĩ xunhwýr jakamã ra mẽ apê hkwyý. Jao arĩ hkàx ã ri apa hkêt nê. Te mẽ ixpê Ijaew kwý pyrà nê hpãnhã kuri ra ri apa pyræk. ¹⁴ Jakamã na pu htem Kris kukwak ri ra axpên nhĩpêx nyw o axpên nhĩpêx o ri papa. Mẽ ixpê Ijaewjaja nê

mē apē Ijaew kêt xwýnhjaja na pu htem te ra ixkre tipxi kamã ri papa pyræk. Nom amnepêm na pu prem ã axpên nhĩpêx anhỹr kêt nē. Mē pahte amnhĩ nhĩpêx tũmja ahpỹnhã na pre. Na pu prem pamã axpên kuré nē axpên kàx ã ri papa. Nē nhỹri axpên pumu nē te pahte axpên pumunh kêt pyrã nē nhãm parĩt o ri mra. Tã nhũm Kris mē panê htyk o mē pahte amnhĩ tomnuj piitã hpãnhã amnhĩrer pa. Mē ixpê Ijaew nē mē apē Ijaew kêt xwýnhjaja. Nē htyk o te ra kot mē pahte axpên nhõrkwỹ hwỹr axpên wỳr o papa pyræk. Jao mē pamã axpên kuré ho hapêx nē hpãnhã tãm axpên kaxyw mē paxunhwỳ pu mē hpãnhã axpên to mex rãhã ho ri papa. ¹⁵ Amnepêm Mojes kot Tĩrtũm nhỹ hã mē ixpê Ijaew mē ixte tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ixpa hã karõja. Na pa prem mē apē Ijaew kêt xwýnhjaja mē ate Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx kêt ã mē apumu nē mē akamã inhgryk nē. Nē axpên mã mē ajarēnh o:

—Nà mē pahkĩnhã mē kot Mojes kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx kêt jakamã koja Tĩrtũm mē ho hkra hkêt nē.

Anhỹr tã nhũm Kris mē pahwỳr wrỳ nē mē pahpiitã mē panê htyk o mē pahte hkôt amnhĩ xunhwỳr ã mē pahpumunh kôt pix mã mē pahto Tĩrtũm kra. Jakamã pa mē axte mē ate Mojes kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx kêt ã mē apumunh kôt mē apē Tĩrtũm kra hkêt ã mē ajarēnh kêt nē. Hãmri nē mē ixpê Ijaew nē mē apē Ijaew kêt xwýnhjaja pu mē axte axpên kãm pagryk o ri papa hkêt nē. Ra te ixkre tipxi kamã mē pahte axpên kôt ri papa pyræk.

¹⁶ Kris na pre pĩ kahpa hã mē panê htyk o ã mē panhĩpêx anē nē mē pahte axpên kôt amnhĩ nhĩpêx o papa kaxyw mē paxunhwỳ. Nom Tĩrtũm

jamaxpêr xà hkôt ã mẽ panhîpêx anê. Jakamã na pu htem arĩ pamã axpên kurê ho papa hkêt nê. ¹⁷ Na pre Kris mẽ pahwÿr wrÿ nê ã mẽ panhîpêx anê. Mẽ apê Ijaew kêt xwÿnhjaja mẽ ate kormã Tĩrtũm kapêr mar kêt xwÿnhjaja nê mãânên mẽ ixpê Ijaew mẽ ixte kapêr mar mex xwÿnhjaja nhũm pre akupÿm tãm mẽ pahte axpên kôt amnhĩ nhîpêx o papa kaxyw mẽ paxunhwÿ. ¹⁸ Hãmri nhũm Tĩrtũm mẽ pahwÿr amnhĩ Karô rê nhũm mẽ pahkarô mã agjê. Kris kukwak ri pix mã mẽ pahwÿr kurê pu mẽ ÿ hã paxamnhĩx ri kãm tanhmã amnhĩ jarênh to ho ri papa. ¹⁹ Hãmri nê te mẽ pahpê nhãm axpên kaxyw mẽ urojê pyrà nê axpên kàx ã ri papa hkêt nê.

Te mẽ pahpê Tĩrtũm nhõrkwÿ pyràk ã mẽ pajarênh Wam Korit 3.16; Sikũn Korit 6.16; Wam Pêtre 2.5

²⁰ Nê mẽ pahpê Jejus kwÿ jakamã te mẽ pahte ixkre tipxikamã ri papa pyràk. Nê te mẽ pahpê ixkre nhîpêx mex pyràk. Nê Kris te kêp ixkre hkrax mã kuhê xà nê kÿxpê kãm nõi xà maatija pyràk. Nê mẽ kot Jejus nhÿ hã mẽ ahkre xwÿnhjaja nê mẽ kot Tĩrtũm nhÿ hã kapêr o ri mẽ pa xwÿnhjaja te mẽ kêp ixkre nhõkwa êja pyràk. Nê mẽ papajaja te mẽ pahpê ixkre nhĩmõk ã põi pyràk. ²¹ Ixkre mã kuhê xà nê kÿxpê kãm nõi xà maati kukwak ri pix mã na hte õkwa ê nê hã põi kÿxpê mex nê axpên tã harir. Ja pyrà nê ãm Kris kukwak ri pix mã na pu htem te ixkre tipxi kamã ri papa pyràk o axpên nhîpêx mex o ri papa. Te mẽ pahpê mẽ kot ixkre rax kumrêx nhîpêx o mõi nhũm muxre nê ãm xwÿnhhta pyràk.

²² Na htem amnhĩm õrkwÿ nhîpêx nê hipêx pa nê hwÿr agjê nê kamã pa ho pa. Ja pyrà nê na

hte Tirtũm Karõja mẽ pahpê hkrajê karõ mã agjê nẽ mẽ pakamã pa ho pa. Te mẽ pahpê Tirtũm nhõrkwỹ pyræk. Mẽ ixpê Ijaew nẽ mẽ apê Ijaew kêt xwỹnhjaja Tirtũm mã te mẽ pahpê õrkwỹ pyræk.

3

Pawre kot Ijaew kêt xwỹnhjê mã mẽmoj to amnhĩrĩt ã harẽnh

Rõmãn 15.14-21; Korosẽ 1.24-29

¹ Tã te mẽ pahpê Tirtũm nhõrkwỹ pyræk jakamã na pa hte jar mẽ hagjênh xà kamã mẽ ato hwỳr rãhã ho ixkrĩ. Na pa pre hte ma mẽ apê Ijaew kêt xwỹnhjê hwỳr ixpa nẽ ixprĩ hã mẽ amã Jejus kapêr jarênh o ri mẽ akõt ixpa. Mýrapê na prem ixpyné nẽ ijaxà pa arĩ jar ixkrĩ ho ixkrĩ. Nom arĩ amnhĩ kaxyw Tirtũm mã ijamaxpêr tỳx pê mẽ ato hwỳr rãhã ho ixkrĩ. ² Na pre kãm ijapê hã mẽ apê Ijaew kêt xwỹnhjê kaxyw ixãm. Ma ixte ri mẽ akõt ixpa nẽ mẽ amã kapêr jarênh o ri mẽ akõt ixpa kaxyw. Ra mẽ ate ja hã ijarênh mar mex. ³ Na pre mẽ pahto hpimràatã tanhmã mẽ pahto mex to hã inhmã amnhĩ to amnhĩrĩt pa pre omu. Mẽ kajaja nẽ mẽ pajaja. Pika piitã hkõt mẽ piitãã tanhmã mẽ ho mex to. Na pre kormã kot mẽhõ mã ja jarênh kêt tã inhmã ho amnhĩrĩt pa pre omu. Tã kagà ja kamã kot paj mẽ amã hkwỳ ho grêre nẽ ho amnhĩrĩt nẽ mẽ amã hã kagà ka mẽ ixpyrà nẽ kamã harẽ nẽ ama. ⁴ Jao aprĩ hã mar mex nẽ. ⁵ Amnepêm mẽ pahkêt ri mẽ pa xwỹnhjê mã Tirtũm kot ja ho amnhĩrĩt kêt tã nhũm Karõ mẽ ixkwỳjê kumrêx mã ho amnhĩrĩt. ỹ hã kapêr o ri mẽ pa xwỹnh mẽ mẽ ixpê Jejus nhỹ hã mẽ ajahkre o mẽ ixpa xwỹnhjê kumrêx mã ho amnhĩrĩt. Mẽ ixte kãm tanhmã

amnhĩ nhĩpêx to ho ixpa xwỳnhjê mã ho amnhĩrĩt pa prem omu. ⁶ Na pre mẽ inhmã tanhmã mẽ ato amnhĩrĩt to pa prem ja hã mẽ apumu nẽ mẽ akukamã ijamaxpêr o:

—Nà ãm hãmri koja xep Ijaew kêt xwỳnhjaja mẽ ixpê Ijaew pyrà nẽ Tĩrtũm kapêr ma nẽ Jejus Kris kôt amnhĩ xunhwỳ nhũm Tĩrtũm ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã mẽ omu nẽ mẽ ixpyrà nẽ mẽ ho hkra nẽ mẽ ho mex o pa. Anẽ.

⁷ Tã nhũm Tĩrtũmja mẽ awỳr inhmẽ. Ixte mẽ amã ja jarênh o ri mẽ akôt ixpa nhũm tokyx mẽ ate mar kaxyw. Na pre ixto mex nẽ kãm hprãm xà hkôt mẽ akaxyw ixãm nẽ ixte ỹ hã kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ixpa kaxyw ixto ixihýt x nẽ mẽ awỳr inhmẽ. ⁸ Tã mo kaxyw na pre mẽ akaxyw ixãm? Te ixte ja kaxyw inhmex kêt pyràk. Ixkwỳjaja ja kaxyw mex o kot ijakrenh tã nhũm pre ixpumu nẽ tanhmã hamaxpêr to nẽ mẽ akaxyw ixãm nẽ mẽ awỳr inhmẽ. Ixte mẽ amã mẽmoj mex kumrêx jarênh o ri mẽ akôt ixpa kaxyw. Na pre inhmã:

—Kêr ka ma Ijaew kêt xwỳnhjê hwỳr mỗ nẽ mẽ kãm Jejus Kris kapêr jarênh o ri mẽ hkôt apa. Nẽ mẽ kãm: “Kot kaj mẽ Jejus Kris kôt amnhĩ xunhwỳ hãmri nẽ kukwak ri amex nẽ apa.” Anẽ. ⁹ Koja mẽ apê Ijaew kwỳjê pyrà nẽ amnhĩ kaxyw Ixkra Kris kôt hamaxpêr nẽ hkôt amnhĩ xunhwỳ pa hã mẽ omu nẽ mẽ ho ixkra. Kormã aa ixte mẽ kãm ja hã amnhĩ to amnhĩrĩt kêt tã pa akumrêx mã harê. E ma mẽ hkôt ri mẽ kãm ã ijarênh anhỹr o ri apa kê mẽ ijarênh ma.

Anhỹr o mẽ pahto kator xwỳnh maatija inhmã kapêr. ¹⁰ Tã mẽmo kaxyw na hte mẽ pahto hpim-

ràatã mẽ pahto hkra? Nà kaxkwa kamã kapër o mẽ wryk xwýnh pytår xwýnhjaja nẽ mẽkarõmnuti kot mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx nyw o papa hã mẽ pahpumunh kôt axpẽn mã tanhmã Tĩrtũm jarẽnh to kaxyw. Nẽ harẽnh o:

—Kokỹỹ. Tĩrtũm àhpumunh tỳx o àhpumunh tỳx jakamã na hte tanhmã mẽ hipêx to nhũm mẽ tãm amnhĩ nhĩpêx mex o pa. Nà Tĩrtũm àhpumunh o àhpumunh nẽ hihtỳx o hihtỳx. Anẽ.

Koja mẽ ate amnhĩ to mex o apa hã mẽ apumu nẽ ã axpẽn mã Tĩrtũm jarẽnh anẽ.

¹¹ Amnepêm kormã mẽmoj kêt ri na pre Tĩrtũm mẽ pakukamã mẽ pahtã tanhmã amnhĩ jarẽnh to hãmri nẽ Jejus kukwak ri ã mẽ panhĩpêx anẽ. Jao mẽ piitã mẽ kãm àhpumunh o àhpumunh ã amnhĩ to amnhĩrĩt. ¹² Tã pu mẽ ra Jejus kukwak ri amnhĩ kamã pamã Tĩrtũm pyma hkêt nẽ. Kãm mẽ pajapê kênã kot pu kêt mẽ ri amnhĩ kamã pamã uma ho papa. Kot puj mẽ paxãmnhĩx ri kãm amnhĩ jarẽnh rãhã ho ri papa. Te ra pahte hwỳr paxàpir nẽ pano ho omunh nẽ kãm pakapër o pakuhê pyræk. ¹³ Jakamã kwa kêr ka mẽ kot mẽ atã tanhmã ixtomnuj to hã ijarẽnhja ma nẽ tee ri ixkukamã ajamaxpër hkêt nẽ. Kwār mẽ mãmri tanhmã inhĩpêx to. ãm ixte mẽ amã amnhĩ jarẽnh ma nẽ axpẽn mã ijarẽnh o:

—Hêxta waa nẽ. Mãn Pawre kãm mẽ pajapê hã na pre amnhĩ grõnh kôt mẽ pamex kaxyw mẽ pahwỳr mra nẽ mẽ pamã Tĩrtũm kapër jarẽnh o pa. Mẽ kot ja hã tanhmã hipêx kati hto htã nhũm jam urer kêt nẽ. Anẽ.

Kris kām mẽ pajapê kamã tanhmã mẽ panê amnhĩ nhĩpêx to

Juãw 3.16; Wam Juãw 3.1

¹⁴Nê na pa hte mẽ ato Mēpanhĩpêêxà maati hwỳr kām ixihtỳx o ixpa. ¹⁵Kêp mẽ pahte hkôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê nhõ Pahi Maati mex kumrêx na. Kra hkwỳjaja ra kaxkwa kamã kuri htĩr tũm nê pa ho pa nê arĩ pyka ja kamã mẽ pahpê hkwỳjaja kormã jar papa. Nom te mẽ pahpiitã mẽ pahte ixkre tipxi kamã Tĩrtũm kôt ri papa pyræk. ¹⁶Jakamã na pa hte mẽ ato hwỳr o:

—Pa Tĩrtũm. Nà amex o amex. E ot pa Epes nhõ xwỳnhjê ho awỳr o ixkrĩ. Kwa kê Akarõ mẽ kām axàhpumunh xà hkwỳ gō kê mẽ akôt ri amnhĩ nhĩpêx rãhã ho pa.

¹⁷—Nê kê mẽ amnhĩ kaxyw Kris kôt hamaxpêr tỳx o pa. Te mẽmo pĩ hpàr jarê kot pika kaxwỳnh kām pimành nê pika jamỳnh tỳxta pyræk. Nhũm kòk xàpêr tỳx tã tee kot kām mẽnh prãmta pyræk. Kê mẽ pĩ hpàr jarê kot pika jamỳnh pyrà nê kām axpên kĩnh o pa. Jao mẽmoj to axpên kutã nojarêr rãhã ho pa.

¹⁸⁻¹⁹—Nê kê krĩ piitã hkôt mẽ akrajê pyrà nê amnhĩ tã Kris kām mẽ hapê htỳx o mẽ hapê htỳx ã amnhĩ pumu. Jao uræk nê mẽ kām axpên kĩnh tỳx o pa. Nê kê mẽ ate amnhĩ nhĩpêx pix o amnhĩ nhĩpêx rãhã ho pa. Nê ajamaxpêr pix o hamaxpêr rãhã ho pa. Jao te mẽmo pĩ hpàrta pyrà nê akôt hihtỳx nê. Anê.

²⁰Kot puj mẽ ã amnhĩ to Tĩrtũm wỳr anê nhũm mẽ pama nê ra àhpumunh tỳx xà ho ã mẽ panhĩpêx anê. Ra kot mẽ pakamã pa ho pa kênã. ²¹ã Tĩrtũm Jejus Kris kukwak ri mẽ pahpê hkrajê nhĩpêx

anhÿr jakamã kwa pu mẽ pahpê hkra xwÿnhjaja
kêr pu mẽ kãm mex o mex ã harênh rãhã ho papa.
Nà kot puj mẽ ã kãm anhÿr o papa.

4

*Te ixkre tipxi kamã axpën kôt ri mẽ papa pyræk
Rômãn 15.5; Piripos 2.1-4; Korosê 3.12-17; Wam
Pêtre 3.8*

¹ Nê ra mẽ kot Kris ã ijaxàr nhùm ixkrĩ htã pa ã
inhmã mẽ akĩnh xàj mẽ amã ixkapêr nê hã kagà
anhÿr o ixkrĩ. Kwa kêr ka mẽ Tĩrtũm kot amnhĩ
nhĩpêx kôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri apa. Ja
kaxyw na pre amnhĩ kôt mẽ awÿ ka prem hkôt
amnhĩ xunhwÿ.

² Nê kêr ka mẽ amã amnhĩ to rax o akwÿjê
jakrenh prãm o ri apa hkêt nê. Nê mẽ agryk tokyx
anhÿr kêt nê. ãm axpën kãm axukaprĩ pix o mãn
ri axpën kôt apa. Kê mēhõ tee tanhmã ri mẽ ato
htã ka mẽ kamã agryk tokyx anhÿr kêt nê. ãm
mẽ amã ri axpën hkĩnh pix o mãn ri axpën kôt
apa. ³ Ra Tĩrtũm Karõ kot mẽ pahkarõ mã gjêx
par jakamã te mẽ pahte ixkre tipxi kamã axpën
kôt ri mẽ papa pyræk. Jakamã kêr ka mẽ axpën
to mex pix kukamã mãn kêt ajamaxpêr o ri axpën
kôt apa. Nê tãm axpën nhĩpêx. Jao ajamakêtkati nê
axàmnhĩx ri axpën kôt ri apa ho apa. ⁴ Te mẽ pahte
ixkre tipxi kamã ri axpën kôt papa pyræk jakamã
mẽ pahpiitã mẽ pahkarõ kamã Tĩrtũm Karõja hkrĩ
ho hkrĩ. Jakamã kot puj mẽ nhÿrmã ma õ krĩ hwÿr
api nê kamã mẽ pamex rãhã papa ho papa.

⁵ Nê mẽ panhõ Pahihtija ãm pixii. Na pu prem
pahpiitã amnhĩ kaxyw hkôt pajamaxpêr jao ra mẽ

pahpê hkraa. Tã mẽ pahpê Kris kwỳ hã amnhĩ to amnhĩrĩt kaxyw na prem Tĩrtũm mã mẽ pahkrã kumrã. ã mẽ panhĩpêx anhỳr o axpẽn pyrãk o mẽ panhĩpêx o pa anẽ.

⁶ Nẽ Tĩrtũm haxwỳja ãm pixii. Kêp mẽ pahpiitã mẽ panhĩpêxà maati na. Na hte mẽ pahpê hkrajê mã àhpumunh xà hkwỳ gõ pu mẽ ỳ hã kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho papa. Nhũm hte mẽ pahkarõ kamã pa ho pa. Jakamã te mẽ pahte ixkre tipxi kamã ri axpẽn kõt papa pyrãk.

Kris kot ahpỳnhã tanhmã mẽ pahto mex to hã harẽnh

Rõmãn 12.3-8; Wam Korĩt 12.1-12; Wam Pêtre 4.10-11

⁷⁻⁸ Nẽ Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot Kris jarẽnh kot:

Na pre mẽ kot kutã amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê pytàr pa nẽ ma akupỳm kaxkwa hwỳr api.

Tã arĩ jar pika hkõt mẽ pahpê hkwỳjê mã tanhmã mẽ pahto paxihtỳx to ho pa.

Na hte Krisja tanhmã mẽ pahte ahpỳnhã kãm amnhĩ nhĩpêx to ho papa kaxyw tanhmã mẽ pahto paxàhpumunh to. Kãm hprãm xà hkõt. ⁹ Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot akupỳm kaxkwa hwỳr àpir ã harẽnh. ãm tapxipix na pre ã pika hwỳr wrỳk nẽ akupỳm kaxkwa hwỳr àpir anẽ. Na pre ty nhũm mẽ haxà. Hãmri nhũm akupỳm htĩr nẽ kato nẽ ma akupỳm api. Tapxipix na pre ã amnhĩ nhĩpêx anẽ.

¹⁰ Tã akupỳm kaxkwa hwỳr àpir xwỳnhhta na hte kaxkwa kamã nẽ pika hkõt amnhĩm mẽmoj piitã tanhmã ho ho hkrĩ. ¹¹ Na pre ahpỳnhã tanhmã mẽ pahto mex to. Ahpỳnhã mẽ pahte tanhmã

kãm amnhĩ nhĩpêx to ho papa kaxyw na pre mẽ paxunhwỳ.

Nẽ mẽ pahkwỳjaja mẽ pahte krĩ piitã hwỳr pamarar nẽ ỹ hã hkrajê mã kapêr jarênh o papa kaxyw mẽ paxunhwỳ.

Nẽ mẽ pahkwỳjaja mẽ pahte krĩ pixi kamã Tĩrtũm nhỹ hã hkrajê jahkre ho ri mẽ hkôt papa kaxyw mẽ paxunhwỳ.

Nẽ mẽ pahkwỳjaja mẽ pahte pahprĩ hã mẽ piitã mẽ kãm tanhmã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx to nẽ Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr ã mẽ kãm harênh o papa kaxyw mẽ paxunhwỳ.

Nẽ mẽ pahkwỳjaja mẽ pahpê pastô kaxyw mẽ paxunhwỳ.

Nẽ mẽ pahkwỳjaja mẽ pahte mẽ kãm Tĩrtũm kapêr ã kagà jarênh o mẽ ahkre ho papa kaxyw mẽ paxunhwỳ.

¹² ã kot puj mẽ pahpiitã ahpỹnhã Kris mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri papa anê. Kot puj mẽ ã mẽ hipêx anhỹr o ri papa nhũm mẽ pamar tỳx nê. Nẽ gaa nê mẽ pahpyrà nê Tĩrtũm mã amnhĩ nhĩpêx mex o pa. Pu mẽ pahpiitã hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o papa. ¹³ Nẽ gaa nê mẽ pahpiitã mẽ pahpê Tĩrtũm kra hã Jejus kot amnhĩ nhĩpêx kôt omunh mex nê. Nẽ amnhĩ kaxyw hkôt pajamexpêr tỳx nê. Jao te ra hkôt mẽ paxaptàr mex pyràk. Nẽ te kot amnhĩ nhĩpêx pyràk o amnhĩ nhĩpêx.

¹⁴ Mẽhprĩrejaja na htem nhãm hamaxpêr nẽ nhãm hamaxpêr o pa. Te kôk xapêr nẽ nhãm mẽmoj to mrar nẽ nhãm mẽmoj to mrar pyràk. Nom kêr pu mẽ ho mẽ uràk kêt nê. ãm Kris kôt pix mã pajamaxpêr tỳx o papa. Jakamã nhũm mẽ tee ri mẽ

pahte hkwým ri tanhmã amnhĩ tomnuj to hprãm xàj tanhmã mẽ pahto kaprỳ. Nom kêr pu mẽ mẽ mar kêt nẽ. ãm pakatàt kôt mẽ àptàr kot amnhĩ nhĩpêx o amnhĩ nhĩpêx o papa. Jao Kris kôt axpẽn to paxihtỳx o papa. ¹⁵ Tãm axpẽn mã pakapêr nẽ pamã axpẽn kĩnh o axpẽn mã paxêx kêt nẽ. Kwa kêr pu mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr o mãn papa. Jao te mẽ pahkrã Kris kot amnhĩ nhĩpêx pyràk o amnhĩ nhĩpêx mex o mỗ.

¹⁶ Nẽ mẽ panhĩ kamã tanhmã mẽ pakuteja piitã na hte mẽ pahkrã kamã mẽ pajamaxpêr xà hkôt axpẽn kôt ahpỳnhã tanhmã axpẽn to ajuta hto. Te ixkre pixi kamã mẽ pahte axpẽn kôt tanhmã axpẽn to ajuta hto ho ri papa pyràk.

Kris kôt mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx nyw ã mẽ pamã karõ

Korosẽ 3.5-11; Wam Pêtre 4.7

¹⁷ E kot paj Pahihti nhỹ hã mẽ amã mẽmoj jarẽ nẽ nẽ mẽ amã ixkapêr kãm ixihtỳx nẽ ka mẽ inhma. Nà kêr ka mẽ axte mẽ kêp Tĩrtũm kra hkêt xwỳnhjê kot amnhĩ nhĩpêx o amnhĩ nhĩpêx o ri apa hkêt nẽ. Na htem htỳx ri tanhmã hamaxpêr punuj to ho ri amnhĩ tomnuj o pa. ¹⁸ Jao Tĩrtũm mã hamaxpêr kêt nẽ pa. Kãm hamaxpêr prãm kêt kumrêx nẽ pa. Te mẽ kot omunh nẽ nhãm hkrã pyràk o amnhĩ nhĩpêx. Rỳ te mễhõ wa kot axpẽn kãm gryk kãm axpẽn nhĩpêx pyràk o hipêx. Jao te kamàt kô kamã ri pa pyrã nẽ Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx pumunh kêt nẽ pa. Jakamã koja mẽ nhỹrmã kuri htĩr tũm nẽ pa hkêt nẽ. ¹⁹ Na htem tanhmã amnhĩ tomnuj to htã amnhĩ kamã hpijaàm kêt nẽ pa. Nẽ axpẽn kamã hpijaàm kêt rãhã ho pa. ãm amnhĩ pix kukamã

hamaxpër nê tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri pa.
²⁰⁻²¹ Nom Jejus Krisja ã kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr
 kêt. Mẽ kurom tãm kot amnhĩ nhĩpêx mex o pa
 xwÿnh nê tãm kapër o pa xwÿnh na. Na pa pre
 ma mẽ awÿr mō nê ixprĩ hã mẽ amã ja hã harẽ
 ka prem inhma nê inhmar tÿx nê. ²² Na pa pre mẽ
 amã:

—Kwa mẽ ri axte amnhĩ nhĩpêx tũm kôt amnhĩ
 nhĩpêx o ri apa hkêt nê. Ja na omnuj tÿx. Na ka
 prem ã amnhĩ nhĩpêx anê nê ajamaxpër punuj pix
 o ri apa. Jao amnhĩ tomnuj rãhã nê. Tã kêt ka
 mẽ amnhĩ nê awry hã mẽnh pyrã nê axte ã amnhĩ
 tomnuj anhÿr o ri apa hkêt nê.

²³ —Nê kêt ka mẽ axte mẽ ajamaxpër tũm nê mẽ
 ate amnhĩ nhĩpêx tũm kôt ri amnhĩ nhĩpêx kêt nê.
 Nê mẽ ajamaxpër nyw nê mẽ ate amnhĩ nhĩpêx
 nyw kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Te mẽ kot
 mẽ ê htũm kwrynh nê rēnh nê hpãnhã nyw jagjêx
 nê ri hã pata pyrã nê ãm amnhĩ nhĩpêx nyw kôt
 pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri apa. ²⁴ Mẽ ajamaxpër
 nyw nê mẽ ate amnhĩ nhĩpêx nywja axtem na.
 Te Tirtũm jamaxpër nê kot amnhĩ nhĩpêxta pyrãk.
 Jakamã kwa kêt ka mẽ kãm hprãm xà hkôt pix mã
 tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa. Jao kãm amnhĩ
 nhĩpêx mex o ri apa. Nê kapër kôt ri amnhĩ nhĩpêx.
 Anê.

Na pa pre ã mẽ amã ixkapër anê. Tã kêt ka
 mẽ arĩ ixkapër kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx. ²⁵ Mẽ
 pahpê Kris nhĩ jakamã te pahte ixkre htĩpxi kamã
 axpẽn kôt amnhĩ nhĩpêx pyrãk jakamã kwa mẽ
 axte axpẽn mã mẽmoj to axêx kêt nê. Nê amarĩ
 axpẽn xô ri axpẽn mã mẽmoj to axêx kêt nê. ãm
 tãm axpẽn mã mẽmoj jarēnh o ri apa.

26 Nê kot kaj mẽ mẽmoj tă agryk japêr. Rỳ mẽhõ kamã agryk rỳ amarĩ agryk japêr. Tã kêr ka ho ajapêx tokyx anê agryk japjê hkêr nê. Kêr kê kormã kamãt kêr ri ka akupÿm tãm akrã nhũm ja amã mex nê. 27 Nom kot ka mẽ arĩ kamã agryk o ri apa nhũm mẽkarõmnuti nhõ pahĩ Satanastija ja hã mẽ apumu nê te mẽ ate amnhĩ tomnujta ã mẽ apynênh pyrãk o mẽ anhĩpêx. Ka mẽ ra hkõt tanhmã amnhĩ tomnuj to. Ja pymaj kêr ka mẽ agryk japjê hkêr nê. Satanasti kãm hprãm xà hkõt ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêr nê.

28 Nê mẽ axàhkĩnh o mẽ apa xwÿnhjaja kêr ka mẽ axte mẽ kêp axàhkĩnh hkêr nê. Mẽmoj tă apê nê hpãnhã kàxpore jamỳ nê ho amnhĩm awjaprô. Nê mẽ kêp amrakati xwÿnhjê mã mẽmoj japrôr o ri apa. Kêr ka mẽ ate amnhĩ nhĩpêx tũmta pãnhã ã amnhĩ nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri apa.

29 Nê kêr ka mẽ amã axpên kĩnh kamã tãm axpên mã akapêr o ri apa. Nê akapêr mã agêt kãm ri axpên mã akapêr kêr nê. ãm axpên mã akapêr mã aprĩ ho axpên mã akapêr. Nê mẽ amã axpên kĩnh nê mẽ amã axpên to mex pix prãm xaj tãm axpên mã ri akapêr o ri apa.

30 Tĩrtũm na pre mẽ pahwÿr amnhĩ Karõ rê nhũm mẽ pahpê hkra hã mẽ pahkarõ mã agjê nê mẽ pakamã hkrĩ ho hkrĩ. Kojã mẽ pakamã hkrĩ ho hkrĩ rãhã nhũm nhÿrmã Tĩrtũm amnhĩ wÿr mẽ pahto api pu mẽ kuri pahtĩr tũm nê papa ho papa. Jakamã kwa kêr ka mẽ tanhmã amnhĩ tomnuj to ho amnhĩ kamã Tĩrtũm Karõ mã hkaprĩ jagjênh kêr nê. Nê kãm hpijaàm jagjênh kêr nê. Kojã mẽ pahte amnhĩ tomnuj ã mẽ pahpumu nê mẽ pahkaga hkêr

tã tee ri ja hã mẽ pahpumu nẽ hkaprĩ nẽ. Jakamã kêr pu mẽ ãm kãm hprãm xà hkôt pix mã tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to ho ri papa.

³¹ Nẽ kêr ka mẽ axte ri axàhkurê ho ri apa hkêt nẽ. Nẽ agryk kãm axpẽn mã tanhmã akapêr punuj to hkêt nẽ. Rỳ axpẽn japyrỳ ho ri apa hkêt nẽ. Nẽ atỳx ri axpẽn tã apêr o apikênh kêt nẽ. Nẽ ri axpẽn tã mẽ kãm axàmnênh kêt nẽ. ³² Kêt mẽ ãm axpẽn to mex pix nẽ axpẽn kãm axukaprĩ ho ri apa. Nhũm mẽhõ tanhmã mẽ ato ka mẽ ãm amnhĩ tã omu nẽ tanhmã ho hkêt nẽ tanhmã kot atoja ho ajamakêtkati kurê kumrêx. Tĩrtũm na pre Kris kukwak ri mẽ pahte amnhĩ tomnuj grành pa nẽ axte kãm hamaxpêr kêt nẽ. Tã kêr ka mẽ uràk nẽ mẽhõ kot tanhmã atomnuj tota tokyx ho ajamakêtkati nẽ axte kãm ajamaxpêr kêt nẽ.

5

¹ Nẽ koja mẽhõ kãm hkra japê nhũm amnhĩ tã omu nẽ hkĩnh nẽ. Hãmri nẽ nhỹrmã hkra nẽ amnhĩ pyrà nẽ kãm hapê nẽ. Ja pyrà nẽ Tĩrtũm kãm mẽ pahpê hkwyjê japê jakamã kêr pu mẽ amnhĩ pyrà nẽ pamã pahkwỳjê hkĩnh tỳx o papa. ² Kris haxwỳja kãm mẽ pajapê jakamã na pre htyk o mẽ panê mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer pa. Kêp Tĩrtũm Kra htã amnhĩ mex pix kukamã hamaxpêr kêt nẽ ã mẽ panê amnhĩ nhĩpêx anẽ. Tã ã kãm mẽ pajapê anhỹr jakamã nhũm Tĩrtũm ja hã omu nhũm ja kãm mex nẽ. Te ho mẽ hkuxwa xà mex kuxwa pyràk. Jakamã kêr pu mẽ amnhĩ tã omu nẽ uràk nẽ pamã axpẽn kĩnh o axpẽn to mex o mãn ri papa.

Mě pahte amnhĩ tomnuj kaga hã kot mẽ pamã karõ

Sikũn Korõt 6.14-7.1; Korosẽ 3.16-17; Wam Juãw 1.5-10, 2.15

³ Nẽ mẽ pahpê Tĩrtũm kra jakamã kêr pu mẽ pahprõ pix tânopxar o ri papa nẽ nhãm mēnijê hõ kamã pahpijaàm kêt o ri papa hkêt nẽ.

Nẽ kêr pu mẽ amnhĩ pix kukamã pajamexpêr kêt nẽ. ãm ja ho anhỹr hkêt kumrêx. Mẽ pahpê Tĩrtũm kra kênã kot pu kêt axtem nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri papa. Tĩrtũm krajaja na htem ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nẽ.

⁴ Nẽ mãânẽn mẽ pakapêrja. Kêr pu mẽ ri tanhmã axpẽn mã pakapêr punuj to hkêt nẽ. Nẽ ri axpẽn japry hkêt nẽ. Nẽ amnhĩ krã hkôt pahýt̃x ri tanhmã pakapêr to hkêt nẽ. ãm tãm axpẽn mã pakapêr mex nẽ axpẽn mã Tĩrtũm mex o mex ã harênh o ri papa.

⁵ Nẽ Tĩrtũm kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx kêt xwýnhjaja nẽ axpẽn kãm mẽ hpijaàm kêt xwýnhjaja nẽ amnhĩ pix kukamã mẽ hamaxpêr o pa xwýnhjaja. ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr xwýnhjaja kêp Tĩrtũm mẽ Kris wa hkra hkêt. Na htem ã amnhĩ nhĩpêx anhỹrja gryk ã wa kãm hamaxpêr kêt nẽ.

⁶ Nẽ koja nhỹrmã mēhõ mẽ awyr mõ nẽ mẽ ate tanhmã amnhĩ tomnuj to prãm xaj hêx rom amã kapêr nẽ mẽ amã:

—Kwa mon ka hte mẽ ixpyrà nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nẽ? Ja mex kênã. Anẽ.

Koja ã mẽ amã kapêr anẽ ka mẽ ama nẽ ãm ama. ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr xwýnhjaja koja Tĩrtũm nhỹrmã ja hã mẽ homnuj t̃x kumrêx.

7 Jakamã kwa kêr ka mẽ ate ho mẽ kot amnhĩ nhĩpêx pyræk pymaj mẽ hkôt ri apa hkêt nê. Kwarĩ ho kwarĩ.

Mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx nyw jarênh

Juãw 1.4, 3.19, 8.12, 12.35; Rômãn 13.12; Wam Tesarõn 5.5; Wam Juãw 1.5

8 Amnepêm kormã mẽ ate Tĩrtũm kôt amnhĩ xunhwỳr kêt ri na ka prem te kamàt kô kamã ri apa pyrà nê atỳx ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri apa. Tã ra Jesus kôt amnhĩ xunhwỳ hãmri nê te hirã kamã mẽ apa xwỳnh pyræk. Jakamã kwa kêr ka mẽ hpãnhã Tĩrtũm kãm hprãm xà hkôt pix mã mãn ri amnhĩ nhĩpêx o apa. Ra mẽ apê hirã kamã mẽ apa xwỳnh kênã. 9 Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê nê tãm amnhĩ nhĩpêx mex nê tãm akapêr o apa. 10 Jao Tĩrtũm kãm hprãm xà hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri apa 11-12 nê te kamàt kô kamã ri mẽ pa xwỳnhjaja kot amnhĩ nhĩpêx pyræk o amnhĩ nhĩpêx kêt nê. ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỳr xwỳnhjaja na htem hpimxur pê tanhmã amnhĩ tomnuj tỳx to ho pa. Nom kot paj ixprĩ hã mẽ amã tanhmã mẽ kot amnhĩ tomnuj to hã mẽ harênh kêt nê. Kot pa mẽ amã harê nê ixpijaàm tỳx nê. Ixte harênh mã xwỳnhja omnuju. Tã kêr ka mẽ uræk nê ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr kêt nê. ãm mẽ noo mã tãm ri amnhĩ nhĩpêx o ri apa. 13 Mẽ kot ja hã mẽ apumunh nê tee ri tanhmã kot amnhĩ tomnuj to hkukamã hamaxpêr kaxyw. Jao amnhĩ tomnuj kaga japêr. 14 Te mẽ kot kanê hpôk rax kãm mẽmoj piitã omunh mexta pyræk. Tĩrtũm kapêr ã kagã htũm kot ja jarênh kot:

Mě amã Tĩrtũm prãm kêt xwỳnhjaja te ra mẽ atyk
nẽ mẽ anhĩkwỹ pyræk.

Nẽ te kamàt kô kamã mẽ anhôt nõ mẽ anhĩkwỹ
pyræk.

Jakamã kwa te mẽ akrã hapôx nõ kànhmã mẽ akrĩ
pyræk o amnhĩ nhĩpêx nõ Tĩrtũm kôt amnhĩ
xunhwỳ.

Kê Kris tanhmã mẽ akrã hto ka mẽ te myt kato
nhũm mẽ ate arĩgro hã ri apa pyræk o amnhĩ
nhĩpêx. Anẽ.

*Tĩrtũm krajaja kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã
mẽ kãm karõ*

Korosẽ 4.5; Sikũn Ximotre 4.2

¹⁵ Nẽ kwa kêr ka mẽ amnhĩ pumunh mex o ri
apa. Nẽ mẽ ri htỳx ri mẽ kot amnhĩ nhĩpêx xwỳnhjê
hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nõ. Nẽ ãm amnhĩ to mex pix
o ri apa. ¹⁶ Na htem ra Kris ã mẽ pahtomnuj o pa
pu mẽ pamex kêt nõ ri papa. Tã nom kêr pu mẽ
apkati mẽ arĩ Tĩrtũm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to
ho papa mã panhũrer kêt nõ.

¹⁷ Nẽ ãm Tĩrtũm pix mã amnhĩ jarẽnh o ri papa
nẽ kãm:

—Pa Tĩrtũm. Inhmã akôt pix mã amnhĩ nhĩpêx
prãm jakamã kwa ixte amã mẽmoj to anhỹr kaxyw
ixkrãm ijamaxpêr mex jagjê nõ ho amnhĩrĩt mex
pa tanhmã amã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa.

Anhỹr o amnhĩ to kuwỳ. Nom kêr pu mẽ pahtỳx
ri pajamaxpêr kôt tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to
hkêt nõ.

¹⁸ Nẽ kêr pu mẽ ri pahpipãnh o papa hkêt nõ.
Kwarĩ ho kwarĩ. Kot puj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ
nẽ te kagôxỳhti kot amnhĩ tã mẽ pahkaxpre pyræk
o mẽ panhĩpêx pu mẽ tee ri pamã hkaga hprãm

kaprÿ. Te kot amnhĩm mẽ pahto àrĩk pyràk o mẽ panhĩpêx nhũm ja mex kêt nê. Na htem pipãnh kãm hamaxpêr mex kêt nê ãm htÿx ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa. Tã kêr pu mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr hkêt nê ãm Tĩrtũm Karõ pix hkôt mãn ri amnhĩ nhĩpêx o ri papa.

¹⁹ Nê kêr pu mẽ axpên wÿr akuprõ nê pahkĩnh kãm Tĩrtũm mã mex o mex ã harênh pê ho pagrer o pahkrĩ. ²⁰ Nê mẽ pamex nê ri papa rÿ pahpunuj nê ri papa htã arĩ kãm mex o mex ã harênh rãhã ho ri papa. Kêp Mẽpanhĩpêxà maati jakamã mẽ pahpê Pahihti Jejus Kris kwÿ hã pu mẽ kãm mex ã harênh rãhã ho papa nê aa ho pajamakêtkati hkêt nê.

²¹ Nê kêr ka mẽ Kris ã apijaàm rãhã o ri apa. Jao axpên kôt ajamaxpêr nê axpên kôt ri amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa.

Tanhmã mẽ hprõ nê mẽ mjên kot axpên nhĩpêx to hã mẽ kãm karõ

Wam Korĩt 11.3; Korosẽ 3.18-19; Wam Pêtre 3.1-7

²² Nê kêr ka mẽ anijaja mẽ amjên ã apijaàm o ri apa. Nê mẽ hamaxpêr mex ã mẽ omu nê mẽ hkôt ri amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Te mẽ ate Pahihti Kris kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx o ri apata pyràk. ²³ Kris kêp mẽ pakamã ukaprĩ xwÿnh nê kêp mẽ papytãr xwÿnh jakamã te kêp mẽ pahpiitã mẽ pahkrã pyràk. Nê mẽ papajaja te mẽ pahpê ĩ pyràk. Jakamã na pu htem pahpê ĩja te mẽ pahkrã kot tanhmã hamaxpêr to xà hkôt amnhĩ nhĩpêx o papaja pyràk. Ja pyrã nê kêr ka mẽ anijaja mẽ amjên jamaxpêr mex ã mẽ omu nê mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx mex nê. ²⁴ Mẽ pahpê Kris kwÿ jakamã na

pu htem hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri papa. Ja pyrà nê kêr ka mẽ amjên kôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa.

²⁵ Nê mẽ amyjaja. Kêr ka mẽ amã aprõ hã ma ho ri apa. Te ho Kris kot mẽ pahtã ma ho pata pyræk. Na pre kãm mẽ pajapê xàj amnhĩ grõnh kôt mẽ pahwÿr wrÿ nê mẽ panê ty. Tã kêr ka mẽ uræk nê ã amã aprõ hã ma ho apa anê. ²⁶ Na pre Kris kãm mẽ pajapê xàj mẽ pahte amnhĩ tomnuj pê mẽ pahpytà. Te mēhõ my kãm mēhõ ni hkĩnh nê mẽmoj punuj pê utàr nê ho hprõta pyræk. Nhũm te mẽ kot axpên mã wa rer kaxyw nhũm nija ma gôx mã htēm nê wÿr nê amnhĩ to mex nhũm mẽ kot axpên kaxyw wa ho mexta pyræk. Hãmri nê te ra axpên mã wa rer nhũm wa kot axpên kôt pa ho pata pyræk.

Ja pyrà nê na pre Jejus kãm mẽ pajapê nê kãm amnhĩ kuri mẽ papa ho mẽ papa hprãm xàj mẽ pahwÿr wrÿ nê mẽ pahte amnhĩ tomnuj pê mẽ pahpytà nê mẽ pamã Tĩrtũm kapêr jarēnh o pa. Tã mẽ pahpê hkrajaja na pu htem kapêr ma nê hkôt amnhĩ nhĩpêx o papa ho amnhĩ tomnuj kaga. Te gôx kãm mẽ paxwÿr nê mẽ pahte amnhĩ nê amnhĩ grã htyk kuhõnh par pyræk. Jao Tĩrtũm kapêr kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri papa. Te ra paxwÿr nê amnhĩ nê tanhmã mẽ pahte amnhĩ tomnuj to grành par pyræk. Nê te mjên mã xwÿnh wÿr nê amnhĩ to mex pyræk.

²⁷ ã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx anhÿr jakamã te mẽ pamex nê ri papa pyræk. Hãmri nhũm Krisja ja hã mẽ pahpumũ nê kãm mẽ pajapê htÿx nê. Jakamã koja nhÿrmã akupÿn wrÿ nê ma akupÿm amnhĩ kôt mẽ pahto api pu mẽ kuri pa htĩr tũm nê papa ho papa.

28 Nê xà mẽ amyjaja mẽ amã amnhĩ japêê? Nà mẽ amã amnhĩ japê ho na ka htem amã amnhĩ tã ma ho apa. Tã kêr ka mẽ aprõ nhĩpêx o te ka amã amnhĩ tã mata pyræk. Jao tãm mẽ hipêx o ri apa. Te war apixire nê war apa pyræk o wa axpên nhĩpêx. Kot kaj mẽ tanhmã hipêx to nê te ate amnhĩ nhĩ tanhmã hipêx to pyræk. 29-30 Na htem amnhĩ nhĩ ho mex pix o pa nê kamã gryk kêt nê. Nê kãm prãm nê apku. Nê kãm kôr nê ixkô. Nê nhỹhỹnh à nê amnhĩ kane. Na pu htem ã amnhĩ to mex o ri papa anê. Ja pyrà nê te mẽ pahpê Kris nhĩ pyræk jakamã na hte mẽ pahto mex o pa. Te mẽ pamã mẽ papa mẽ pahte amnhĩ nhĩ hã mata pyræk. 31 Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot ja jarênh kot:

Koja mẽmyjê hõ hprõ kaxyw hãmri nê hipêêxà nê katorxà wa õrkwỹ kaga nê ãm hprõ kôt pix mã hpãnã ri pa ho pa. Te wa tipxi nê ri pa pyræk o wa axpên nhĩpêx o pa. Anê.

32 Na pre Tĩrtũm ã ja jarênh anê. Kapêrja mex tã amnepê mã mẽ pa xwỹnhjaja na prem hprĩ hã mar tỳx kêt nê. Na prem htỳx mẽ mjên kot tanhmã mẽ hprõ nhĩpêx to pix ã hkamnhĩx no ãm ja pix kêt. Mããnên te mẽ pahpê Kris nhĩ pyrà nê tãm mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx nê axpên nhĩpêx o papa hã ã mẽ pajarênh kot anhỹr. Te ixkre tipxi kamã mẽ pahte Kris kôt mẽ papa pyræk o ã mẽ pajarênh anê.

33 Jakamã kwa kêr ka mẽ amyjaja mẽ amã mẽ aprõ japê ho ri apa. Te ka amã amnhĩ tã ma pyræk o mẽ hipêx. Jao tãm mẽ hipêx. Nê mẽ anijaja kêr ka mẽ ajaxwỳja mẽ amjên ã apijaàm o ri apa.

*Mě hkrajaja kot tanhmã hipêêxà nê katorxà
nhîpêx to hã mẽ kãm karõ*

Korosê 3.20-21

¹ Nê mẽ apê mẽ hkrajaja kêr ka mẽ anhîpêêxà nê mẽ akatorxà wa kapêr ma nê hã ano htÿx nê wa hkôt ri amnhî nhîpêx rãhã ho ri apa. Mě amã Pahihti Kris kôt amnhî nhîpêx prãm xàj ã amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa. Kot kaj mẽ ã amnhî nhîpêx anhÿrja o amnhî nhîpêx mex o ri apa. ²⁻³ Tirtũm kapêr ã kagà htũm kot ja jarênh kot:

Kêr ka mẽ anhîpêêxà nê mẽ akatorxà wa kapêr ma nê wa hkôt ri amnhî nhîpêx. Kot kaj mẽ ã amnhî nhîpêx anê nê amex nê kritpêm atîr nê ri apa ry nê.

Anhÿr jakamã kot kaj mẽ amã kritpêm atîr nê ri apa hprãm hã kêr ka mẽ ã amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa. Kormã mẽ aprîre htã ã amnhî nhîpêx anê. E kêr ka mẽ ã mẽ anhîpêêxà nê mẽ akatorxà nhîpêx anhÿr o ri apa.

⁴ Nê mẽ apê mẽ hipêêxà nê mẽ katorxà kêr ka mẽ akrajê gryk kaxyw mẽ kãm apêr o apikênh hkêt nê. Tãm mẽ kãm akapêr nê Pahihti Jejus kapêr o mẽ ahkre ho ri apa. E kêr ka mẽ ã akrajê nhîpêx anhÿr o ri apa.

*Mě pahte mẽ panhõ patrãw kapêr kôt amnhî
nhîpêx ã mẽ pamã karõ*

Korosê 3.22-4.1; Wam Ximotre 6.1-2; Xitre 2.9-10; Wam Pêtre 2.18-25

⁵ Nê mẽ ate mẽ kãm mẽ axapênh o mẽ apa xwÿnhjaja kêr ka mẽ anhõ patrãw kapêr ma nê hkôt amnhî nhîpêx mex o ri apa. Te mẽ ate Kris kapêr mar nê hkôt amnhî nhîpêx pyrãk. Jao mẽ

hã apijaàm rãhã nẽ. ⁶ Nom kêr ka mẽ ãm mẽ noo mã pix mã ri mẽ kãm axàpênh mex kêt nẽ. Mãânẽn mẽ wa kre kamã mẽ kãm axàpênh mex rãhã nẽ. Ja na Tirtũm kãm hprãm. Mẽ apê Tirtũm Kra Kris mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa xwýnh jakamã kêr ka mẽ anhõ patrãw mã axàpênh mex o ri apa. ⁷ Nẽ mẽ akĩnh kãm mẽ kãm axàpênh mex nẽ. Te mẽ ate Pahihti mã akĩnh kãm tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to pyrã nẽ mẽ kãm tãm amnhĩ nhĩpêx pẽ axàpênh mex o ri apa. ⁸ Kot puj mẽ amnhĩ kaxyw Tirtũm mã pajamaxpêr pẽ pahkĩnh kãm tãm amnhĩ nhĩpêx o ri papa nhũm Pahihti ja hã mẽ pahpumu nẽ nhỹrmã ja hã mẽ pahto mex rax nẽ. Mẽ pahpê hkrajê piitãã. Mẽ pahte mẽ kãm paxàpênh xwýnhjaja nẽ amnhĩ mã mẽ paxàpênh xwýnhjaja nhũm nhỹrmã mẽ pahpiitã mẽ pahte tãm amnhĩ nhĩpêx xwýnhjê ho mex rax nẽ.

Mẽõ patrãwjaja kot tanhmã kãm mẽ àpênh xwýnhjê nhĩpêx to

Korosẽ 4.1

⁹ Nẽ mẽ apê mẽ õ patrãwjaja kêr ka mẽ amã mẽ àpênh xwýnhjê ho mex nẽ mẽ àpênh ã mẽ kãm axàkjêr o ri apa hkêt nẽ. Tãm mẽ hipêx. Kaxkwa kamã mẽ panhõ Pahi Maatija mãânẽn kêp mẽ õ Pahi Maati jakamã ã mẽ hipêx mex anhỹr o apa. Tãm na kãm mẽ pahpiitã mẽ pajapê ho axpên pyrãk. E kêr ka mẽ ã mẽ hipêx anhỹr o ri apa.

Tanhmã mẽ pahte Satanasti kutã amnhĩ to htỳx to hã mẽ pamã karõ

Rõmãn 16.20; Sikũn Korõt 10.3-5; Wam Tesarõn 5.8-11; Xiakre 4.7; Wam Pêtre 5.8-11

10 E kot paj hpãnhã tanhmã mẽ pahte mẽkarõmnuti nhõ pahi Satanasti kutã amnhĩ to htỳx to jarẽ ka mẽ inhma. Kêr ka mẽ Pahihti nhỹ hã kutã amnhĩ to htỳx rãhã nẽ apa. Ate tanhmã amnhĩ tomnuj to hprãm xàj tanhmã kot ato htã ka Tĩrtũm xihtỳx o anhõpinh xà kaxwỳnh kãm kutã amnhĩ to htỳx nẽ. Rỳ koja ate mẽmoj mex o anhỹr nẽ tanhmã ato ka mẽ amnhĩ tã hamaxpêr ã omu nẽ ãm omu nẽ arĩ Tĩrtũm xihtỳx nhỹ hã tãm ajamaxpêr mex rãhã ho ri apa. ¹¹ Na hte pòristijaja pijapu kaxyw hãmri nẽ amnhĩ nẽ kàx o mẽ ê jagjê nhũm mẽ tee ri kãm mẽ hkamnhwỳr prãm hkaprỳ. Tã ja pyrà nẽ koja Satanasti mẽ ate kapêr kòt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hprãm xàj tanhmã mẽ ato ka mẽ amnhĩ tã hamaxpêr ã omu hãmri nẽ Tĩrtũm xihtỳx nhỹ hã kutã amnhĩ to htỳx nẽ. Jao mẽ ate amnhĩ nhĩpêx nyw pix o amnhĩ nhĩpêx nẽ mẽ ajamaxpêr nyw pix o ajamaxpêr. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ nhũm Satanasti tee ri tanhmã kãm mẽ atõ hprãm hkaprỳ.

¹² Mẽ pahpê Tĩrtũm kra jakamã mẽ kot mẽ pakutã amnhĩ xunhwỳr xwỳnh maatiijaja axtem na mẽ. Mẽ kệp mẽkarõmnuti jakamã mẽ pahkĩnhã mẽ ì hkêt. ãm mẽ hkarõ kaxkrit pix na mẽ. Na htem kòk kòt tanhmã amnhĩ tomnuj tỳx to ho pa. Nẽ mẽ hihtỳx. Na htem arĩ jar pika ja kamã mẽ kệp Tĩrtũm kra hkêt xwỳnhjê ho amnhĩptà nhũm htem mẽ hkòt ri htỳx tanhmã ri amnhĩ tomnuj tỳx to ho pa. Nom amnhĩ tã mẽ omunh kêt nẽ. ¹³ Jakamã kwa kêr ka mẽ Tĩrtũm kot mẽ akarõ mã amnhĩ Karõ jagjênh xwỳnhhta kòt pix mã amnhĩ nhĩpêx o apa. Jao mẽ ate amnhĩ nhĩpêx nyw kòt pix mã mãn ri mẽ amnhĩ nhĩpêx. Kêr kê mẽkarõmnuti tee ri

kām tanhmã mẽ ato hprãm kaprỳ ka mẽ arĩ Tĩrtũm Karõ xihtỳx nhỹ hã kutã amnhĩ to htỳx rãhã ho apa.

¹⁴ Jakamã kwa kër ka mẽ axkãm ajamak rom nẽ te ho sõrdat kot pijapu kaxyw ê jagjênh pyræk o amnhĩ nhĩpêx. Na htem amnhĩ nê môx kà ho mẽ ê jagjê nẽ mẽ hpre xà ho amnhĩ pre hpa. Nẽ hipy kàx o mẽ hinô kà jagjê. Hãmri nẽ rĩ kormã ma mẽ kãm mẽ hkurê xwỳnhjê kutã mra nẽ axpu. No mẽ kajaja kër ka mẽ kurom amnhĩ krãm Tĩrtũm kapêr jaxàr tỳx nẽ hkôt pix mã ri ajamaxpêr rãhã ho ri apa. Nẽ hkôt ri amnhĩ nhĩpêx mex nẽ. Jao te sõrdat pijapu kaxyw kot amnhĩ nhĩpêxta pyræk.

¹⁵ Na hte sõrdatjaja hpar kà jagjê nẽ aa hopôx kêt nẽ. Âm rãhã gõr nẽ hikwỹ. Jao ra mẽ kutã pijapu kaxyw amnhĩ grõnh rãhã gõr nẽ hikwỹ. Tã kër ka mẽ ma mẽ kãm Jejus kot tanhmã mẽ panê amnhĩ nhĩpêx to hã harênh o apa kaxyw nẽ sõrdat pyrà nẽ amnhĩ grõnh kôt ma mẽ hwỳr apa nẽ amnhĩ kamã akahak kêt nẽ.

¹⁶ Nẽ sõrdatjaja na htem amnhĩ nê amnàr xà hã kàx po jamỳ nẽ ho kuhê nhũm mẽ tee ri kãm mẽ hkamnhwỳr prãm kaprỳ. Ja pyrà nẽ koja Satanasti tanhmã mẽ ato ka mẽ Tĩrtũm kêp mẽ anhõ pahi hã hihtỳx o kot Satanasti jakrenhja mã ajamaxpêr kurê kumrêx nẽ âm hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx. Na hte Satanasti te kot mẽ pahwỳr krur rênh pyræk o mẽ panhĩpêx. Jao xatã mẽ pahte Tĩrtũm kaga hprãm xaj tanhmã mẽ pahto. Nẽ mẽ pahte Tĩrtũm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to pymaj xatã tanhmã mẽ pahto kaprỳ. Pu mẽ amnhĩ tã omu hãmri nẽ Tĩrtũm Karõ xihtỳx nhỹ hã Tĩrtũm kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx.

17 Nē na hte sôrdatjaja kàx o mẽ hkrâjapap jagjê nē pijapu kaxyw mẽ kutã mra nhũm mẽ tee ri mẽ hkrã jayr prãm kaprÿ. Ja pyrã nē kêr ka mẽ amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kôt pix mã ajamaxpêr rãhã ho ri apa. Nē ra kot mẽ ato hkra mã ajamaxpêr rãhã nē. Kê Satanasti tee ri kãm mẽ akrã kamã mẽ amã mẽ ajamaxpêr punuj jagjênh prãm hkaprÿ.

Nē sôrdatjaja na htem mẽ kutã wapo jamÿ nē ho kuhê. Nom mẽ papajaja mẽ panhõ wapoja na axtem kêp Tĩrtũm kapêr. Na hte Tĩrtũm Karõ mẽ pahkrã kamã kapêr o amnhĩrit pu htem pix mã pajamaxpêr o papa nhũm Satanasti tee ri kãm mẽ pahkrãm mẽ pajamaxpêr punuj jagjênh prãm kaprÿ. Te mẽ papijapu nhũm mẽ pahte amnhĩ nê ho pakrihkrit pyrãk o hipêx.

18 ã Satanasti pê mẽ pahte amnhĩ nê amnhĩ nhĩpêx kot anhÿr. Jakamã kêr pu mẽ amnhĩ to Tĩrtũm pix wÿr o ri papa kê Satanasti kutã mẽ pahto paxihtÿx pu mẽ hkôt tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt nē.

Nē kêr pu mẽ mẽmoj to anhÿr kaxyw nē ra Tĩrtũm Karõ nhÿ hã amnhĩ to Tĩrtũm wÿ. Nē kãm amnhĩ jarênh rãhã ho papa nē aa ja ho pajamakêtkati hkêt nē. Nē Tĩrtũm krajê piitã mẽ ho hwÿr rãhã ho ri papa.

19 Nē kwa kêr ka mẽ mããnên ixto Tĩrtũm wÿr rãhã nē. Kot tanhmã ixto nhũm ixãmnhĩx ixte mẽ kãm kapêr jarênh mex o ri mẽ hkôt ixpa kaxyw. Mẽ kot ja hã tanhmã ixto htã pa arĩ ixãmnhĩx mẽ kãm harênh mex o ri mẽ hkôt ixpa. Nē ixprĩ hã mẽ kãm Jesus kot tanhmã mẽ panê amnhĩ nhĩpêx to hã harê. Kormã mẽ kot hprĩ hã ja mar mex kêt.

20 Tã ixte mẽ kãm ja jarênh kaxyw na pre Tĩrtũm

mě hwỳr inhmě nhũm prem hã ijaxà pa arĩ mẽ
 hagjênh xà kamã ixkrĩ ho ixkrĩ. Jakamã kwa mẽ
 ixto Tĩrtũm wỳ kê tanhmã ixto ixihỳx to pa arĩ mẽ
 kãm kapêr jarênh o ixkrĩ. Ja na Tĩrtũm kãm hprãm
 nẽ ijaxwỳja inhmã ja prãm.

Kagà jatur xà

Korosẽ 4.7-8

²¹ Nẽ ot pa mẽ awỳr Xikitre mẽ. Kot paj mẽ amã
 kagàja nhĩpêx pa nẽ kãm kugõ nhũm kupy nẽ ma
 mẽ awỳr o mõ. Hãmri nẽ mẽ awỳr o pøj nẽ mẽ amã
 kugõ nẽ mẽ amã tanhmã ijarênh to ka mẽ ijarênh
 ma nẽ akĩnh nẽ. Xikitre na hte Pahihti mã tanhmã
 amnhĩ nhĩpêx mex to o pa. Kris kôt mẽ pahtõ na.
 Nẽ inhmã hapêê. ²² Tã ot pa mẽ awỳr kumẽ. Kê
 mẽ awỳr pøj nẽ mẽ amã ijarẽ ka mẽ kam ama nẽ
 akupỹm tãm akrã nẽ tee ri ixkukamã ajamaxpêr
 kêt nẽ. ²³ E ixkràmnhwỳjaja. Kê Měpahpãm Tĩrtũm
 mẽ Pahihti Jejus Krisja wa tanhmã mẽ akrã hto
 ka mẽ ajamakêtkati nẽ axàmnhĩx ri apa. Nẽ mẽ
 amã axpên kĩnh o ri axpên kôt apa. Nẽ mẽ apiitã
 wa hkôt ajamaxpêr mex o ri apa. ²⁴ E mẽ amã
 mẽ panhõ Pahihti Jejus Kris kĩnh rãhã ho apa
 xwỳnhjaja. Kê Tĩrtũm mẽ ato mex nẽ mẽmoj to mẽ
 akutã nojarêt rãhã ho pa.

Tã ãm ja pix na hapêx. Ixpê Pawre na pa mẽ
 awỳr kagàja nhĩpêx nẽ kumẽ.

Tĩrtũm kapēr ã kagà nyw
New Testament in Apinayé (BR:apn:Apinayé)

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Apinayé

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Apinayé [apn], Brazil

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Apinayé

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

383a4e22-34cd-505f-9cc2-2f9921e7aa9f